

Uchwała Nr 27/3/2014
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 18 września 2014 r.
w sprawie wniosku Gnieźnieńskiej Szkoły Wyższej Milenium w Gnieźnie o ponowne
rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku „pedagogika” prowadzonym
na Wydziale Nauk Społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia
o profilu praktycznym i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

Na podstawie art. 52 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej – po rozpatrzeniu sprawy na wspólnym posiedzeniu Prezydium i Zespołu działającego w ramach obszaru nauk społecznych w zakresie nauk społecznych i prawnych – uchwala, co następuje:

§ 1

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, iż wyjaśnienia i dodatkowe informacje zawarte w dokumentacji przekazanej we wniosku z dnia 20 sierpnia 2014 r. o ponowne rozpatrzenie sprawy **nie uzasadniają zmiany oceny warunkowej** sformułowanej w § 1 Uchwały Nr 442/2014 z dnia 3 lipca 2014 r. w sprawie oceny programowej na kierunku „pedagogika” prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych Gnieźnieńskiej Szkoły Wyższej Milenium w Gnieźnie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Podstawę sformułowania oceny warunkowej stanowiły następujące zarzuty:

1. Zarzuty dotyczące celów i efektów kształcenia oraz systemu ich weryfikacji:

Jednostka niewłaściwie określiła efekty przedmiotowe. Nie dokonała ich podziału na wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, co nie pozwala na określenie ich spójności z efektami kierunkowymi (np. *Metodologia badań społecznych*, efekt EK10 - *analizuje wyniki badań, wykazuje możliwości ich zastosowania w praktyce* – został przypisany do efektów kierunkowych K_W04, K_U05, K_06) oraz uniemożliwia weryfikację ich osiągnięcia. Proces weryfikacji efektów kształcenia utrudnia także przypisywanie efektów modułowych do kilkunastu, a nawet kilkudziesięciu efektów kierunkowych (np. *Pedagogika ogólna* - 9 efektów przedmiotowych przypisano do 41 efektów kierunkowych; *Pedagogika* - 7 efektów przedmiotowych przypisano do 31 efektów kierunkowych). W wielu przypadkach przyjęto metody, które nie pozwalają na weryfikację efektów kształcenia (np. *Pedagogika specjalna* - streszczenie dowolnie wybranego artykułu tematycznie związanego przedmiotem), albo pozwalają na weryfikację tylko wybranych efektów, najczęściej z zakresu wiedzy (np. *Współczesne koncepcje filozofii i etyki* - referat). Analiza dokumentów wskazuje, że w sposób niedostateczny weryfikowane są efekty z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych.

Na studiach pierwszego stopnia Uczelnia realizuje specjalność **Resocjalizacja i bezpieczeństwo publiczne**, której treści kształcenia uniemożliwiają realizację przyjętych efektów kształcenia. Uczelnia nieprawidłowo wskazała, że wszystkie efekty przedmiotowe tej specjalności odnoszą się do kierunkowych efektów z pedagogiki. Na studiach pierwszego stopnia realizowana jest także specjalność nauczycielska **Edukacja elementarna z terapią pedagogiczną**. W programie tej specjalności Uczelnia nie wyróżniła - zgodnie ze standardami kształcenia nauczycieli - praktyki psychologiczno – pedagogicznej. Na studiach drugiego stopnia, które mają charakter kwalifikacyjny, Uczelnia realizuje dwie specjalności: **Pedagogika opiekuńcza – wychowawcza i terapia pedagogiczna oraz Resocjalizacja i profilaktyka społeczna**. W związku z tym, że w planie i programie studiów drugiego stopnia nie przewidziano praktyki, absolwenci uzyskują kwalifikacje z pedagogiki opiekuńczej i terapii oraz z resocjalizacji i profilaktyki społecznej, nie odbywając żadnej praktyki z zakresu tej specjalności (wymóg rekrutacji – przygotowanie pedagogiczne). Tak opracowana koncepcja kształcenia nie pozwala na uzyskanie założonych efektów kształcenia.

Prace dyplomowe na studiach pierwszego stopnia prezentują niski poziom. Pozbawione części metodologicznej, są streszczeniami teoretycznymi (tworzonymi w oparciu o literaturę i materiały zaczerpnięte z internetu), które nie spełniają wymogów prac dyplomowych. Prace dyplomowe na studiach drugiego stopnia obarczone są licznymi błędami z zakresu metodologii i analizy wyników badań. Recenzje prac dyplomowych, zamknięte dość często w pojedynczych słowach lub zdaniach pozbawione są uzasadnienia wystawianych ocen. Oceny prac dyplomowych są wyraźnie zawyżane.

Wyjaśnienia dotyczące **celów i efektów kształcenia oraz systemu ich weryfikacji** nie są wystarczające i nie ma podstaw by zmienić ocenę w tym zakresie. Do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy nie załączono jednak skorygowanego programu studiów, wytycznych do procesu dyplomowania, skorygowanej dokumentacji dotyczącej praktyk ani skorygowanych kart przedmiotów. Jak wynika z wyjaśnień Uczelni dopiero 25 września 2014 r. Senat GSW Milenium zaakceptuje skorygowane programy kształcenia dla kierunku „pedagogika” na rok ak. 2014/15, w których zostaną uwzględnione zalecenia PKA.

2. Zarzuty dotyczące programu studiów:

Uczelnia na pierwszym i na drugim poziomie kształcenia nie realizuje przewidzianych programem godzin zajęć dydaktycznych, bowiem wskazaną dla poszczególnych przedmiotów liczbę godzin częściowo prowadzi w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim, a częściowo poprzez przekazywanie drogą elektroniczną materiałów do samodzielnego opanowania (np. *Andragogika, Pedagogika ogólna, Logika, Antropologia kulturowa, Współczesne problemy psychologii* – wskazuje 30 godzin wykładu, realizuje 24 godziny wykładu, 6 godzin przypada na samodzielną pracę studentów w oparciu o przesłany materiał). Takie rozwiązanie zagraża efektywności kształcenia i osiągnięciu założonych efektów kształcenia w ramach przyjętego wymiaru godzin zajęć kontaktowych. W odpowiedzi na raport Uczelni przedstawiła zmiany dokonane w planie i programie studiów. Uchwałą Senatu wprowadziła, w trakcie trwającego cyklu kształcenia, na IV semestrze studiów drugiego stopnia i VI semestrze studiów pierwszego stopnia nowe przedmioty, których jednocześnie nie uwzględniła w znowelizowanych planach studiów i matrycach realizacji efektów kształcenia. Zmieniony został również wymiar godzin przypisanych przedmiotowi *Przedsiębiorczość w oświacie*. Praktyki zawodowe nie umożliwiają pełnego osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia z powodu zbyt małej liczby godzin, zwłaszcza w kontekście praktycznego profilu kształcenia (180 godzin). Za wadliwy należy uznać dobór części miejsc realizacji praktyki zawodowej (np. *studenci specjalności resocjalizacja realizują wszystkie godziny praktyk poza placówkami resocjalizacyjnymi*), a ponadto moduł praktyk nie uwzględnia specyfiki studiowanej specjalności.

Uczelnia, na studiach pierwszego stopnia nie realizuje zajęć praktycznych, które zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 131), powinny odbywać się w warunkach zbliżonych do wykonywania przyszłej pracy zawodowej.

Odnosząc się do tego zarzutu Uczelnia poinformowała, iż zarządzeniem z dnia 23 maja 2014 r. został powołany Zespół ds. oceny jakości kształcenia, którego wytyczne wynikające ze sprawozdania z realizacji praktyk mają być wprowadzone w roku akademickim 2014/15. Nie przedłożono dowodów dotyczących właściwego wyboru miejsc praktyk dla studentów. Przyjęta przez Uczelnię koncepcja kształcenia e-learningowego nie spełnia jego cech ujętych w przepisach prawa, w tym interaktywności. Prowadzone kształcenie ma charakter pomocniczy i wspomagający proces dydaktyczny tj. są to głównie konsultacje i rozpowszechnianie materiałów dydaktycznych.

Brak jest podstaw do zmiany oceny tego kryterium.

3. Zarzuty dotyczące zasobów kadrowych:

Obsada zajęć dydaktycznych nie zawsze jest prawidłowa. Wybrane przedmioty są prowadzone przez osoby nieposiadające dorobku naukowego w dyscyplinie, do której przyporządkowano modułowe

efekty kształcenia, ani kwalifikacji do prowadzenia metodyk przygotowujących do pracy na I i II poziomie edukacyjnym.

Przydział godzin dydaktycznych przypisanych nauczycielom akademickim wchodzącym w skład minimum kadrowego przedstawiony w *Raporcie samooceny* i potwierdzony w czasie wizytacji, został w sposób znaczący zmieniony w planie naprawczym. Powoduje to brak możliwości rzeczywistej oceny pracy dydaktycznej wskazanych nauczycieli, świadczy także o braku stabilności prowadzonej polityki kadrowej.

Z wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wynika, że aktualnie zajęcia zostały właściwie przyporządkowane nauczycielom akademickim, co do których Zespół Oceniający PKA przedstawił zastrzeżenia. Nie można jednak uznać wyjaśnienia Uczelni odnośnie zgodności doświadczenia praktycznego/naukowego z przydziałem zajęć dla dwóch wskazanych w Uchwale PKA nauczycieli akademickich (Załącznik do Uchwały).

Poprzednia ocena tego kryterium zostaje utrzymana.

4. Zarzuty dotyczące wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia:

Uczelnia w sposób szczegółowy opracowała wewnętrzny system zarządzania jakością kształcenia mimo to, jego funkcjonowanie w wielu zakresach jest nieprawidłowe. Mankamenty dotyczą:

- a) ankietyzacji studentów, której wyniki nie są znane nauczycielom i nie mają żadnego wpływu na ewaluację procesu kształcenia;
- b) braku dokumentacji wskazującej na prowadzenie hospitacji zajęć;
- c) braku oceny nauczycieli akademickich;
- d) braku realizacji przyjętej procedury dyplomowania, o czym świadczą niski poziom prac i niewłaściwie sporządzane recenzje;
- e) braku nadzoru nad procesem weryfikacji efektów kształcenia (np. prace etapowe wskazują na niewłaściwy dobór metod weryfikacji efektów kształcenia); niewłaściwe planowanie zajęć dydaktycznych (duże bloki wykładów, nagromadzenie zajęć w soboty, przy połowicznym planowaniu zajęć w niedziele).

Uczelnia nie przedstawiła stosownych dokumentów pozwalających zweryfikować przedłożony opis, ponadto nie udokumentowała rezultatów funkcjonowania WSZJK na kierunku „pedagogika” na studiach pierwszego stopnia o profilu praktycznym oraz na studiach drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, co mogłoby uwiarygodnić wdrożenie systemu i jego efektywność.

§ 2

Uchwałę Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

- 1) Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- 2) Rektor Gnieźnieńskiej Szkoły Wyższej Milenium w Gnieźnie.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Marek Rocki